

ИСТОРИЈА

Списание на Сојузот на историските друштва на СР Македонија

Редакција: Орде Ивановски, Војо Кушевски, Љубен Лапе,
Александар Магковски, Бранко Панов, Глигор Тодоровски и Славка Фиданова

Секретар на редакцијата: Димитар Димески

Главен и одговорен уредник: Војо Кушевски

Издавач: Сојуз за историските друштва на СР Македонија

Адреса на редакцијата и на администрацијата:
Филозофски факултет, Историски семинар, сп. „Историја“, Скопје

За научната содржина на изложеното се одговорни самите автори

Препечетувањето се дозволува во согласност на редакцијата и наведувањето на изворот

Списанието излегува двапати годишно; ракописите не се враќаат; годишната претплата изнесува за членови на Сојузот на историските друштва 24 нови динари за нечленови и установи 30 нови дин.; за странство 60 нови дин.; за ученици и студенти 12 нови дин.; цената на одделен број 15 н. д.; а за странство 30 нови дин. Претплатата се уплатува на чековна сметка — 40100-678-955, Народна банка Скопје, „Историско друштво на СРМ“ — за „Историја“

Лазична редакција: Љупка Станковска

Насловната страница ја изработи: Бисерка Филипова

Печатница при Универзитетот „Кирил и Методиј“ во Скопје

Тираж 3000 примероци

ИСТОРИЈА

СПИСАНИЕ НА СОЈУЗОТ НА ИСТОРИСКИТЕ ДРУШТВА НА СР МАКЕДОНИЈА

Година VIII

Скопје 1972

Број 2

СОДРЖИНА

	Страна.
СТАТИИ	
Акад. БЛАЖЕ КОНЕСКИ, Делото на Тито	5
СЛАВКА ФИДАНОВА, Националниот момент — Фактор во покренувањето на масите во Македонија во текот на Ослободителната борба (1941—1944)..	11
ИВАН КАТАРЦИЕВ, КПЈ, консолидација на Партиската организација во Македонија и македонското национално прашање непосредно пред војната 1941 година	35
ЈОХАНЕС ГЛАСНЕК (Хале, ГДР), Младотурската револуција од 1908 и улогата на Кемал Ататурк	65
ПРИЛОЗИ	
С. МЛАДЕНОВ, Тито во македонската народна поезија	81
Р. КИРЈАЗОВСКИ, Македонскиот печат во Егејскиот дел на Македонија во текот на Граѓанската војна во Грција (1945—1949)	93
Л. СОКОЛОВ, Културно-просветното здружение „Вардар“ во Загреб и неговата политичка дејност	120
В. КУШЕВСКИ, Од активноста на дипломатијата на Кралството на Србите, Хрватите и Словенците, Бугарија и Грција во врска со покренувањето на македонското прашање првите години по стапувањето во сила на Пактот на Друштвото на народите	127
А. МАТКОВСКИ, Податоци за некои ајдути во Македонија од втората половина на XVII век	137
Т. ТОМОСКИ, „Чекор напред“ во „откривањето“ на Асамати	165
А. КЕРАМИДЧИЕВ, Старото рударство и металургија во Злетовската област	171
МАТЕРИЈАЛИ	
ЈОСИП БРОЗ ТИТО, За досегашната работа на Партијата — реферат од V-та земска конференција на КПЈ (I)	189
А. АПОСТОЛОВ, Извештај на југословенски конзуларен претставник за нашите иселеници во Австралија по Втората светска војна	208
А. АПОСТОЛОВ, Една телеграма од Македонци од Подградец испратена во 1914 година до конзулите на великите сили во Битола во која ја изнесуваат својата лоша положба	215

А. МАТКОВСКИ — П. АНГЕЛАКОВА, Опис на Македонија од втората половина на XIX век според една Англичанка	221
--	-----

НАСТАВА

Љ. СТАМАТОСКА, Свечен час по историја, посветен на 80-годишнината од раѓањето на Јосип Броз Тито	239
М. МАРКОВСКА, Планот на таблата на часот по историја	251
Н. ДИМОВСКИ, Кредната илустрација во наставата по историја	258

ОСВРТИ

Р. ТЕРЗИОСКИ, Јосип Броз Тито како воен стратег на Народно-ослободителната војна на народите на Југославија во некои советски весници, списанија и книги од времето на Втората светска војна	271
В. КУШЕВСКИ, За резултатите и искуствата од методското оспособување на студентите од Историската група на Филозофскиот факултет во Скопје за примената на училишното радио во наставата	281

КРИТИКА И ПРИКАЗИ

М. Соколоски, Критички осврт на публикацијата „Хайдутството в българските земи през 17/18 век“ од Бистра Цветкова	289
Љ. Л., „Кочо Рацин во спомените на современниците“ (Избор и редакција Перо А. Коробар) Скопје 1972	301
К. С., Д-р Велимир Брезовски, Ослободителната војна во Македонија во 1943 (на територијата на СР Македонија), Скопје 1971	304
Л. Л., Константинов Душко, Константинов Милош и Георгиевски Кузман, „Синдикатите во Скопје 1900—1908 — 1971“ Прилог за историјата на работничкото и синдикалното движење, Скопје 1971	307
Д. Д., Александар Христов, Создавање на македонската држава (1893—1945), Скопје 1971	309
К. А., Илјада години од востанието на Комитопулитите и создавањето на Самоиловата држава, Скопје 1971	314
Д. Д., Прилеп и Прилепско низ историјата, Книга прва — Од праисторијата до крајот на Првата светска војна, Прилеп 1971	316
Д. Д., Христо Андонов Полјански, Гоце Делчев, I—VI, Скопје 1972	319
О. В., Речник на архивска терминологија на Југославија — издаден од Сојузот на друштвата на архивските работници на Југославија	323
Д. Л., Златибор Поповиќ, Методика наставе историје, Завод за издавање учебника СР Србије, Београд 1971	324

БИБЛИОГРАФИЈА

М. РИСТЕСКА, Јосип Броз Тито на македонски — библиографија на трудови (1945—1969)	331
Х. МЕЛОВСКИ, Прилог кон библиографијата на византиската дипломатика од југословенски автори	337

ХРОНИКА И БЕЛЕШКИ

Страна

М. К., Советување за негувањето и развивањето на револуционерните традиции од НОБ 341

Ѓ. М., Музеи — ризници на културните богатства 341

Ѓ. М., Изложбата „Гоце Делчев 1872—1972“ во Делчево 344

П. С., 100 години од раѓањето на Гоце Делчев 344

П. С., „Велес и Велешко во НОВ во 1941 година“ — научен симпозиум по повод 30-годишнината на народноослободителното востание на македонскиот народ против фашистичките окупатори во Македонија и Југославија 346

Д. Д., Свечена академија по повод 60-годишнината од смртта на Перо Тошев 348

Д. Д., Комеморативен собир по повод 60-годишнината од смртта на Перо Тошев 349

М. М., Научен собир „Скопје во НОВ 1941 година“ 349

А. А., Размена на студенти и наставници меѓу Универзитетот „Кирил и Методиј“ од Скопје и Државниот универзитет „Ленински комсомол“ од Вороњез (СССР) 351

Д. Л., Прв југословенски симпозиум за наставата по историја 354

А. Т., Симпозиумот „Гоце Делчев и македонското национално револуционерно движење“, Штип, 8, 9 и 10 ноември 1972 година 359

СПИСОК НА СОРАБОТНИЦИТЕ 365

СОДЕРЖАНИЕ

СТАТЬИ	Страна
Акад. БЛАЖЕ КОНЕСКИ, Деятельность Тито	5
СЛАВКА ФИДАНОВА, Национальный момент — фактор в подъеме на борьбу масс в Македонии в годы Освободительной борьбы (1941—1944)	11
ИВАН КАТАРДЖИЕВ, КПЮ, укрепление партийной организации в Македонии и македонский национальный вопрос накануне войны 1941 года	35
ЙОХАНЕС ГЛАСНЕК, (Хале, ГДР) Младотурецкая революция 1908 и роль в ней Кемали Атаатюрка	65
К. . . (ОТДЕЛЬНЫМ ВОПРОСАМ)	
С. МЛАДЕНОВ, Тито в македонской народной поэзии	81
Р. КИРЯЗОВСКИ, Македонская печать в Эгейской части Македонии в период гражданской войны в Греции (1945—1949)	93
Л. СОКОЛОВ, Культурно-просветительское объединение „Вардар“ в Загребе и его политическая деятельность	120
В. КУШЕВСКИ, Из дипломатической деятельности Королевства сербов, хорватов и словенцев, Болгарии и Греции в связи с выдвижением македонского вопроса в первые годы после вступления в силу Пакта Лиги Наций	127
А. МАТКОВСКИ, Сведения о некоторых гайдуках в Македонии из второй половины XVII века	137
Т. ТОМОСКИ „Шаг вперед“ в „открытии“ Асамати	165
А. КЕРАМИДЧИЕВ, Старое горное дело и металлургия в Злетовской области. .	171

МАТЕРИАЛЫ

- ЙОСИП БРОЗ ТИТО, О работе Партии от основания до наших дней — с V конференции страны КПЮ (I)
- А. АПОСТОЛОВ, Отчет югославского консульского представителя о на- в Австралию после Второй мировой войны
- А. МАТКОВСКИ, П. АНГЕЛАКОВА, Македония в тяжелой обстановке, адресованная консулам великих держав в Битоле, которой о века в описании одной англичанки

ОБУЧЕНИЕ

- ЛБ. СТАМАТОСКА, Торжественный урок истории, посвященный 80- дне рождения Йосипа Броза Тито
- М. МАРКОВСКА, План на доске на уроке истории
- Н. ДИМОВСКИ, Меловая иллюстрация в обучении по истории

ОБЗОРЫ

- Р. ТЕРЗИОСКИ, Йосип Броз Тито как военный стратег Народно-осво- ной войны народов Югославии по высказываниям некоторых газет, журналов и книг из периода Второй мировой войны
- В. КУШЕВСКИ, Об опыте методической подготовки студентов Исти группы Философского факультета в Скопье по применению радио-передач в обучении

КРИТИКА И РАЗБОР

- М. Соколоски, Критический разбор публикации „Хайдутството в бѣ зема през 17/18 век” Бистры Цветковой
- ЛБ. Л., „Кочо Рацин в воспоминаниях современников (выбор и редак А. Коробар), Скопье, 1972.
- К. С., Д-р Велимир Брезовски, „Освободительная война в Македони (на территории СР Македонии)”, Скопье, 1971
- Л. Л., Константинов Душко, Константинов Милош Георгиевски Кузм дикаты в Скопье 1900—1908 — 1971” — к вопросу, касающему: рабочего синдикального (профсоюзного), движения, Скопье 1971
- Д. Д., Александар Христов, „Создание македонского государства (189 Скопье 1971
- К. А., Тысяча лет со дня востания Комитопулов и создания Самоилог дарства, Скопье 1971
- Д. Д., Прилеп и Прилепский край с исторической точки зрения, Книга п древних времѣн до окончания Первой мировой войны, Прилеп
- Д. Д., Христо Андонов Полянски, „Гоце Делчев, I—VI,” Скопье 1972
- О. В., Словарь архивной терминологии Югославии — изданный Союзом архивных работников Югославии
- Д. Д., Златибор Попович, Методика преподавания истории, Издате изданию учебников СР Сербии, Белград 1971

БИБЛИОГРАФИЯ

- М. РИСТЕСКА, Йосип Броз Тито, библиография трудов на македонс (1945—1969)
- Х. МЕЛОВСКИ, Вклад югославских авторов в библиографию виз дипломатии

ХР
М. К., Совету
од НОБ
Г. М., Музеи — р
Г. М., Изложб

ШКИ

Страна

..... вањето и развивањето на револуционерните традиции	
..... изници на културните богатства	
..... ата „Гоце Делчев 1872—1972“ во Делчево	341
И. С., 100 години од раѓањето на Гоце Делчев	342
П. С., „Велес и Велешко во НОВ во 1941 година“ — научен симпозиум	346
30-годишнината на народноослободителното востание на македонскиот народ против фашистичките окупатори во Македонија и Југославија	348
Д. Д., Свечена академија по повод 60-годишнината од смртта на Пере Тошев	349
Д. Д., Колемеративен собир по повод 60-годишнината од смртта на Пере Тошев	349
М. М., Научен собир „Скопје во НОВ 1941 година“	349
А. А., Размена на студенти и наставници меѓу Универзитетот „Кирил и Методиј“ од Скопје и Државниот универзитет „Ленински комсомол“ од Воронеж (СССР)	351
Д. Л., Прв југословенски симпозиум за наставата по историја	354
А. Т., Симпозиумот „Гоце Делчев и македонското национално револуционерно движење“, Штип, 8, 9 и 10 ноември 1972 година	359
СПИСОК НА СОРАБОТНИЦИТЕ	365

СОДЕРЖАНИЕ

СТАТЬИ

Страна

Акад. БЛАЖЕ КОНЕСКИ, Деятельность Тито	5
СЛАВКА ФИДАНОВА, Национальный момент — фактор в подъеме на борьбу масс в Македонии в годы Освободительной борьбы (1941—1944)	11
ИВАН КАТАРДЖИЕВ, КПЮ, укрепление партийной организации в Македонии и македонский национальный вопрос накануне войны 1941 года	35
ЙОХАНЕС ГЛАСНЕК, (Хале, ГДР) Младотурецкая революция 1908 и роль в ней Кемаля Ататюрка	65
К. . . (ОТДЕЛЬНЫМ ВОПРОСАМ)	
С. МЛАДЕНОВ, Тито в македонской народной поэзии	81
Р. КИРЯЗОВСКИ, Македонская печать в Эгейской части Македонии в период гражданской войны в Греции (1945—1949)	93
Л. СОКОЛОВ, Культурно-просветительское объединение „Вардар“ в Загребе и его политическая деятельность	120
В. КУШЕВСКИ, Из дипломатической деятельности Королевства сербов, хорватов и словенцев, Болгарии и Греции в связи с выдвижением македонского вопроса в первые годы после вступления в силу Пакта Лиги Наций	127
А. МАТКОВСКИ, Сведения о некоторых гайдуках в Македонии из второй половины XVII века	137
Т. ТОМОСКИ „Шаг вперед“ в „открытии“ Асамати	165
А. КЕРАМИДЧИЕВ, Старое горное дело и металлургия в Злетовской области	171

...клад 189
о наших пере-
в 1914 208

МАТЕРИАЛЫ

ЙОСИП БРОЗ ТИТО, О работе Партии от основания до НАШ
с V конференции страны КПЮ (I)
А. АПОСТОЛОВ, Отчёт югославского консульского представителя
селенцах в Австралии после Второй мировой войны
А. АПОСТОЛОВ, Телеграмма македонцев из Подградца, отправленная
в год и адресованная консулам великих держав в Битоле, которой они уведо-
ма в описании одной англичанки 215
М. ПИЛЯКОВА, Македония во второй половине XIX 221

Б У Ч Е Н И Е

ЛБ. СТАМАТОСКА, Торжественный урок истории, посвященный 80-летию со
дне рождения Йосипа Броза Тито 239
М. МАРКОВСКА, План на доске на уроке истории 251
Н. ДИМОВСКИ, Меловая иллюстрация в обучении по истории 258

ОБЗОРЫ

Р. ТЕРЗИОСКИ, Йосип Броз Тито как военный стратег Народно-освободитель-
ной войны народов Югославии по высказываниям некоторых советских
газет, журналов и книг из периода Второй мировой войны 271
В. КУШЕВСКИ, Об опыте методической подготовки студентов Исторической
группы Философского факультета в Скопье по применению школьных
радио-передач в обучении 281

КРИТИКА И РАЗБОР

М. Соколовски, Критический разбор публикации „Хайдутството в българските
земи през 17/18 век“ Бистры Цветковой 289
ЛБ. Л., „Кочо Рацин в воспоминаниях современников (выбор и редакция Перо
А. Коробар), Скопье, 1972. 301
К. С., Д-р Велимир Брезовски, „Освободительная война в Македонии в 1943
(на территории СР Македонии)“, Скопье, 1971 304
Л. Л., Константинюв Душко, Константинов Милош Георгиевски Кузман, „Син-
дикаты в Скопье 1900—1908 — 1971“ — к вопросу, касающемуся истории
рабочего синдикального (профсоюзного), движения, Скопье 1971 307
Д. Д., Александар Христов, „Создание македонского государства (1893—1945)“,
Скопье 1971 309
К. А., Тысяча лет со дня востания Комитопулов и создания Самоилового госу-
дарства, Скопье 1971 314
Д. Д., Прилеп и Прилепский край с исторической точки зрения, Книга первая — с
древних времён до окончания Первой мировой войны, Прилеп 1971 316
Д. Д., Христо Андонов Полянски, „Гоце Делчев, I—VI,“ Скопье 1972 319
О. В., Словарь архивной терминологии Югославии — изданный Союзом обществ
архивных работников Югославии 323
Д. Д., Златибор Попович, Методика преподавания истории, Издательство по
изданию учебников СР Сербии, Белград 1971 324

БИБЛИОГРАФИЯ

М. РИСТЕСКА, Йосип Броз Тито, библиография трудов на македонском языке
(1945—1969) 331
Х. МЕЛОВСКИ, Вклад югославских авторов в библиографию византийской
дипломатии 337



